

Výbor pro ústavní záležitosti

2020/2262(INI)

15.4.2021

STANOVISKO

Výboru pro ústavní záležitosti

pro Výbor pro právní záležitosti

k účelnosti a subsidiaritě a proporčnosti právních předpisů Evropské unie –
zprávě o zdokonalení tvorby právních předpisů za roky 2017, 2018 a 2019
(2020/2262(INI))

Zpravodaj: Gerolf Annemans

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro ústavní záležitosti vyzývá Výbor pro právní záležitosti jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. konstatuje, že zatímco počet odůvodněných stanovisek obdržených od vnitrostátních parlamentů v letech 2017 až 2019 nadále klesal, počet stanovisek předložených Komisi a příspěvků pro Evropský parlament, mj. nelegislativních iniciativ, zůstává trvale vysoký, což svědčí o tom, že zapojení vnitrostátních parlamentů do politického cyklu EU je pozitivní a orientované na budoucnost a že je nutné posílit zásadu subsidiarity; konstatuje, že některé z těchto příspěvků byly zaměřené na důležité institucionální otázky, jako je dokončení hospodářské a měnové unie (HMU) a aktivace překlenovacích ustanovení; připomíná významnou úlohu, kterou mohou vnitrostátní parlamenty hrát při utváření politik a právních předpisů EU, jak je nastíněno v protokolu č. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, a vyzývá Komisi, aby využila všechny dostupné prostředky na podporu aktivního zapojení vnitrostátních parlamentů do legislativního procesu EU;
2. zdůrazňuje, že je důležité plně využívat stávající nástroje pro posílení úlohy vnitrostátních parlamentů ve strukturách Unie, jako jsou Konference předsedů parlamentů Evropské unie, Konference výborů pro evropské záležitosti (COSAC) a další společná parlamentní setkání a společné schůze výborů; připomíná, že Smlouvy stanoví úlohu meziparlamentní spolupráce a ukládají vnitrostátním parlamentům povinnost kontrolovat legislativní a nelegislativní iniciativy;
3. požaduje výraznější zapojení vnitrostátních parlamentů spolu s Evropským parlamentem do demokratické kontroly posílené spolupráce, pokud se týká oblastí politik spadajících do sdílené pravomoci;
4. vítá internetový portál nazvaný „Podělte se o svůj názor“, který je užitečným jednotným přístupovým bodem, jehož prostřednictvím se mohou občané a zúčastněné strany zapojit do přípravy politik EU; vyzývá k vývoji dalších nástrojů umožňujících větší přímé zapojení občanů EU;
5. vítá uzavření interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti pro všechny orgány EU, včetně Rady;
6. je toho názoru, že transparentnost legislativního procesu má mimořádný význam pro zajištění aktivní účasti občanů na rozhodovacím procesu; vítá pokrok při zveřejňování víceloupcových dokumentů, kterého dosáhl Parlament v důsledku rozsudku ve věci De Capitani; opakuje svou výzvu k vytvoření společné databáze týkající se aktuálního stavu legislativních návrhů, která by byla nástrojem pro zvýšení zapojení občanů do legislativního procesu;
7. bere na vědomí závěry pracovní skupiny pro subsidiaritu, proporcionalitu a scénář „Méně, zato efektivněji“ z července 2018; vítá zejména koncepci „aktivní subsidiarity“, jejímž cílem je podpořit větší odpovědnost za politiky EU; vyzývá Komisi, aby tyto závěry provedla, a zejména aby zlepšila zapojení místních a regionálních orgánů do svých postupů konzultace a začlenila „modelový tabulkový dotazník“ vycházející

z kritérií obsažených v protokolu o subsidiaritě a proporcionalitě, který byl původně připojen k Amsterodamské smlouvě, a z příslušné judikatury Evropského soudního dvora s cílem posoudit uplatňování obou zásad v celém rozhodovacím procesu; konstatuje, že to bude vyžadovat pevné odhodlání, a to i ze strany spolunormotvůrců EU;

8. oceňuje práci Komise i to, že dodržuje zásadu subsidiarity; všímá si, že vnitrostátní parlamenty v současnosti požadují více politického dialogu o politikách EU; doporučuje, aby byl vypracován političtější přístup k mechanismu kontroly subsidiarity v EU s cílem vytvořit větší přidanou hodnotu pro občany a aby byl v tomto ohledu více zapojen Evropský výbor regionů, který může plnit úlohu ochránce zásady subsidiarity, neboť zastupuje regionální a místní orgány;
9. důrazně navrhuje revizi výše uvedeného mechanismu s cílem zvýšit jeho funkčnost, výkonnost a pružnost tak, aby mohly místní a regionální orgány a vnitrostátní parlamenty věnovat nutný čas skutečné diskusi o evropské politice;
10. zdůrazňuje, že stávající postup v rámci mechanismu kontroly subsidiarity vede k tomu, že výbory vnitrostátních parlamentů pro záležitosti EU věnují příliš mnoho času technickým a právním posudkům, na které mají jen krátké lhůty, což komplikuje cíl vést hlubší politickou diskusi o evropské politice;
11. připomíná, že v roce 2019 bylo předloženo 159 zpráv, avšak žádné odůvodněné stanovisko, přičemž za posledních devět let bylo předloženo celkem 4 918 zpráv a 439 odůvodněných stanovisek; dále připomíná, že postup „žluté karty“ byl aktivován pouze třikrát a „oranžová karta“ nebyla použita ani jednou;
12. vybízí Komisi a Parlament, aby vyhodnotily účinnost a efektivnost postupu subsidiarity s cílem odhalit jeho nedostatky a řešit je; zdůrazňuje, že je důležité, aby EU poskytovala vnitrostátním a regionálním parlamentům včasné a přiměřené informace s cílem zajistit, aby byly konzultované parlamenty na příslušný vývoj proaktivně upozorňovány a byla od nich požadována odpověď, a to i v případě veřejných konzultací; navrhuje, aby byla Komise aktivnější, pokud jde o následný kontakt a konzultace s vnitrostátními a regionálními parlamenty; je toho názoru, že důkladnější proces povede k větší interakci mezi jednotlivými úrovněmi správy věcí veřejných a tvorby politik;
13. připomíná, že neodmyslitelnou součástí legislativního procesu jsou transparentnost a publicita, které jsou rovněž důvodem účasti vnitrostátních a regionálních parlamentů; podotýká, že otevřenost a transparentnost poskytují demokratickým legislativním procesům v Evropské unii větší legitimitu a zvyšují důvěru občanů;
14. zdůrazňuje závazek Komise poskytovat v budoucnu souhrnné odpovědi v případech, kdy alespoň čtyři parlamenty vydaly odůvodněná stanoviska, a v individuálních případech umožňovat technickou flexibilitu, pokud jde o osmítýdenní lhůtu, v níž musí vnitrostátní parlamenty předložit svá stanoviska, a to zejména s ohledem na lepší začleňování stanovisek regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi do stanovisek vnitrostátních parlamentů; vítá skutečnost, že Komise již systematicky vylučuje měsíc srpen, a podporuje myšlenku podobného technického prodloužení lhůty pro období dovolených během celého roku;

15. konstatuje, že uplatňování práva vnitrostátních parlamentů kontrolovat dodržování zásady subsidiarity na základě tzv. mechanismu včasného varování částečně zlepšilo vztahy mezi orgány EU a vnitrostátními parlamenty;
16. vybízí Komisi, aby zvážila možnost zavedení neformálního postupu „zelené karty“ s cílem pomoci vnitrostátním parlamentům, a navrhuje, aby měly možnost předkládat své iniciativy i Evropskému parlamentu;
17. rovněž vybízí Komisi, aby Evropu přiblížila občanům rozvíjením své spolupráce s místními, regionálními a vnitrostátními tvůrci politik;
18. navrhuje také, aby byly vyhodnoceny a dále rozvíjeny stávající rámce meziparlamentní spolupráce, jako jsou COSAC, meziparlamentní konference pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a společnou bezpečnostní a obrannou politiku, meziparlamentní konference o stabilitě, hospodářské koordinaci a správě v Evropské unii, skupina pro společnou parlamentní kontrolu Evropské unie a Evropský parlamentní týden;
19. navrhuje, aby se v rámci konference o budoucnosti Evropy jednalo o legislativních návrzích týkajících se posílení spolupráce mezi vnitrostátními parlamenty a Komisí v oblasti legislativních návrhů; konstatuje, že jakékoli případné nové nástroje musí zohledňovat zásadu subsidiarity a současně uznávat výlučné pravomoci Unie;
20. upozorňuje na skutečnost, že místní a regionální orgány provádějí a používají přibližně 70 % právních předpisů EU¹; domnívá se, že podrobné konzultace s volenými zástupci o záležitostech EU jsou velmi účinným způsobem, jak přiblížit orgány EU občanům;
21. vybízí vnitrostátní parlamenty k zapojení regionálních parlamentů s legislativními pravomocemi do legislativních iniciativ EU a podporuje systematické konzultace s nimi o hlavních iniciativách, zejména v případech, kdy existuje souvislost s regionálními pravomocemi; připomíná, že tyto parlamenty jsou zastoupeny v Evropském výboru regionů a že s nimi mohou podle článku 6 protokolu č. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie vést konzultace vnitrostátní parlamenty;
22. vyjadřuje svou podporu vnitrostátním parlamentům při poskytování společných stanovisek z vlastního podnětu;
23. je přesvědčen, že platforma REFIT by měla být rozšířena tak, aby se zaměřila nejen na regulační zátěž, ale i na otázky subsidiarity a proporcionality, a měla by zvýšit zapojení místních a regionálních orgánů; varuje před důsledným uplatňováním zásady „jeden přijmout – jeden zrušit“ ze strany Komise v rámci provádění postupů ke zdokonalení tvorby právních předpisů;
24. vyzdvihuje úlohu Evropského hospodářského a sociálního výboru a Evropského výboru regionů v rámci programu REFIT, neboť jejich přínos ke zjišťování názorů regionálních a místních orgánů i organizované občanské společnosti je důležitý pro vyvážené posuzování politik;
25. zdůrazňuje, že při navrhování, provádění a uplatňování aktů EU je sice třeba vyhýbat se

¹ Stanovisko Evropského výboru regionů nazvané „Zlepšování právní úpravy – hodnocení a potvrzení závazku“.

další zbytečné administrativní zátěži, nicméně by tato snaha neměla vyústit v deregulaci či v absenci regulace ani parlamentům členských států bránit v zachování nebo přijímání ambicióznějších opatření a přísnějších norem v oblasti sociálních věcí, životního prostředí a ochrany spotřebitele, pokud právní předpisy Unie stanovují pouze minimální normy; zdůrazňuje, že je nutné, aby se členské státy při provádění právních předpisů EU vyvarovaly nadměrné regulace (tzv. „gold-platingu“), což bude první krok k omezení počtu nových předpisů.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	13.4.2021
Výsledek konečného hlasování	+ : 23 - : 1 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Geert Bourgeois, Fabio Massimo Castaldo, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Charles Goerens, Esteban González Pons, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Sven Simon, Antonio Tajani, Mihai Tudose, Guy Verhofstadt, Rainer Wieland
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Othmar Karas, Niklas Nienab

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

23	+
ECR	Geert Bourgeois, Jacek Saryusz-Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Esteban González Pons, Brice Hortefeux, Othmar Karas, Paulo Rangel, Sven Simon, Antonio Tajani, Rainer Wieland
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira, Mihai Tudose
The Left	Leila Chaibi
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Niklas Nienaaß

1	-
The Left	Helmut Scholz

4	0
Renew	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Guy Verhofstadt

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se